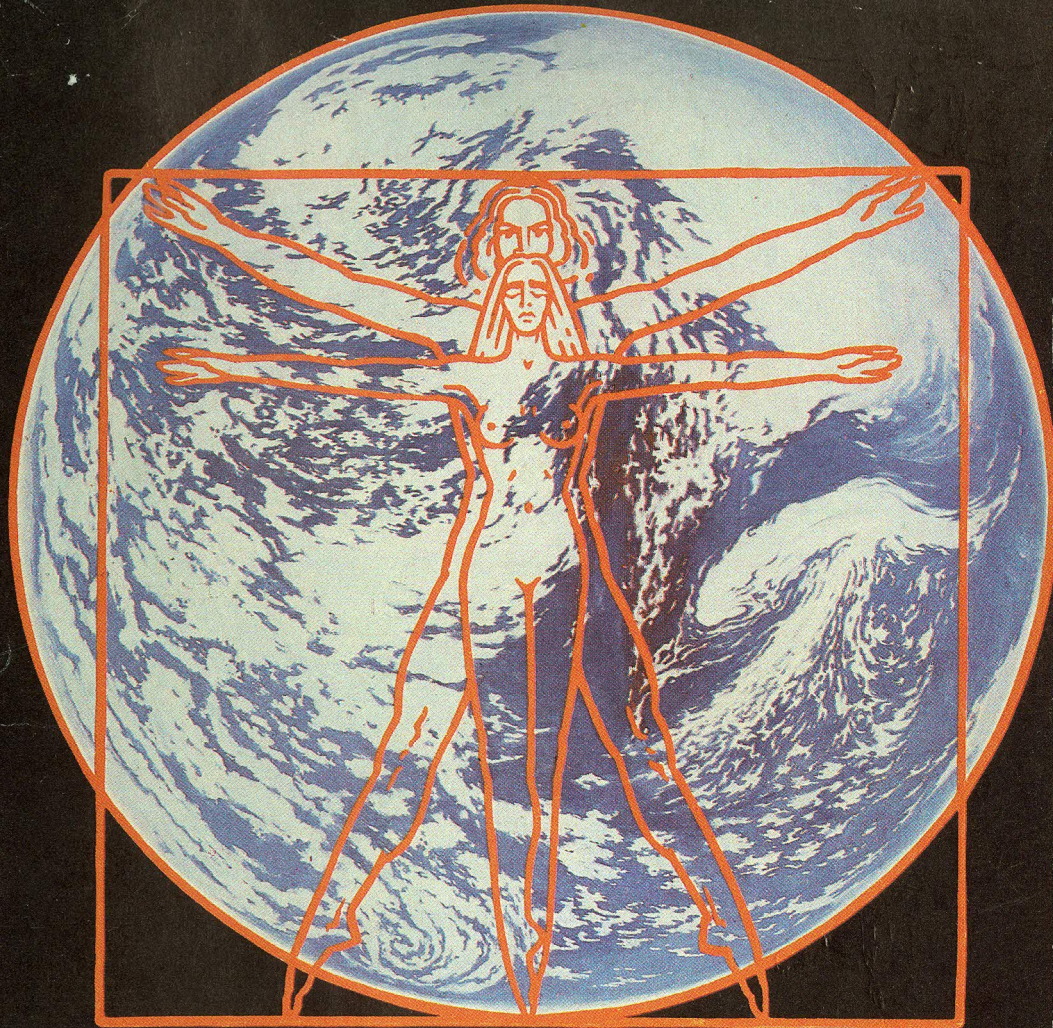

RAT «ESTONIA»

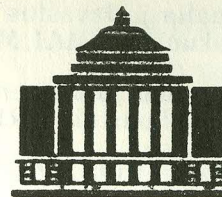
Eduard Lazarev

Meister ja Margarita

ballett

«Noh, ütle, kes sa oled siis?»
«Ma olen osa jõust, kes kõikjal tõstab pead
ja kurja kavatseb, kuid korda saadab head.»

J. W. Goethe «Faust»

RAT-ESTONIA

EDUARD LAZAREV

MEISTER JA MARGARITA

Koreograafiline fantaasia 2 osas

Boriss Eifmani libreto Mihhail Bulgakovi
sanimelise romaani ainetel
Mai Murdmaa redaktsioonis

Esietendus 3. novembril 1985. a.

Koreograafia ja lavastus —
Eesti NSV rahvakunstnik MAI MURDMAA

Muusikaline juht ja dirigent —
Eesti NSV rahvakunstnik ERI KLAS

Dirigent — VELLO PÄHN

Kunstnik — KUSTAV-AGU PÜÜMAN

Dekoratsioonid maalinud —
Eesti NSV teeneline kunstitegelane UNO KÄRBIS

Helitaust — KULDAR SINK

Ballettmeistrid-repetiitorid —
Eesti NSV rahvakunstnik HELMI PUUR,
Eesti NSV teeneline kunstnik AIME LEIS,
Eesti NSV teeneline kunstnik JUTA LEHISTE,
ALEKSANDR BASIHHIN

Orkestri kontsertmeister —
Eesti NSV teeneline kunstnik MATI UFFERT

Etenduse juht — JÜRI KRUUS

Lavastusala juhataja — JAAN MIKKEL

Dekoratsioonide teostust juhendanud — KÜLLI ROOT

Kostüümide valmistamist juhendanud — LEIDA TALLO

Jumestus ja parukad — ILLI-ANN KALE

Rekvisiitor — KARIN LINDMAA

Butafor — JOHANNA RANNE

Valgustus — EVALD RADIK

Pealavameister — HEINO LILLIPUU

OSADES:

Meister	Eesti NSV teeneline kunstnik — JURI JEKIMOV Läti NSV rahvakunstnik GENNADI GORBANJOV (Riia) Vene NFSV teeneline kunstnik JURI PETUHHOV (Leningrad)
Margarita	Eesti NSV teeneline kunstnik — KAIE KORB SAIMA KRANIG LARISSA SINTSOVA IRINA KIRSANOVA (Leningrad)
Ješua	Eesti NSV teeneline kunstnik — JANIS GARANCIS MIHKEL KIVILAAN
Woland	— VIKTOR FEDORTSENKO Vene NFSV teeneline kunstnik JURI GUMBA (Leningrad)
Peemot	— OLEG BARANOV EDUARD BRETŠKO ANATOLI GUSSEV
Pontius Pilatus	— JEVGENI KIREJEV VLADIMIR KUZMIN MIHHAIL NETŠAJEV
Azazello	— JEVGENI KIREJEV JURI MIHHEJEV
Fagott	— VLADIMIR KUZMIN MIHHAIL NETŠAJEV
Kriitikud	— IGOR BELJAJEV EDUARD BRETŠKO ANDREI IZMESTJEV MATI KALDA ROBERT KINKERIS MIHKEL KIVILAAN ANDRUS KÄMBRE RAIVO PEEKMAN VLADIMIR TERJOHHIN GENNADI ŽURBENKO

Orkestri solistid:

trompet — PRIIT AIMLA, ALO JÄRVING
tromboon — AABI AUSMA, JAAN KIIV
timpanid — REIN TIIDO

Tegevus toimub 30-tel aastatel NEP-i ajal.

TEGEVUSTIK

I osa

1. **pilt.** Linna on ilmunud Woland (Saatan) oma saatjate Azazello, Fagoti ja kass Peemotiga, tekitades segadust ja hirmu.
2. **pilt.** Meister loob prohvet Ješua ja prokuraator Pilatuse kujud.
3. **pilt.** Tänav linnas. Meister kohtab Margaritat.
4. **pilt.** Meister loob legendi Ješuast ja Pilatusest.
5. **pilt.** Kriitikud ei mõista Meistri loomingut ja hävitavad selle. Meister lahkub inimeste seast ja peidab ennast hullumajja.

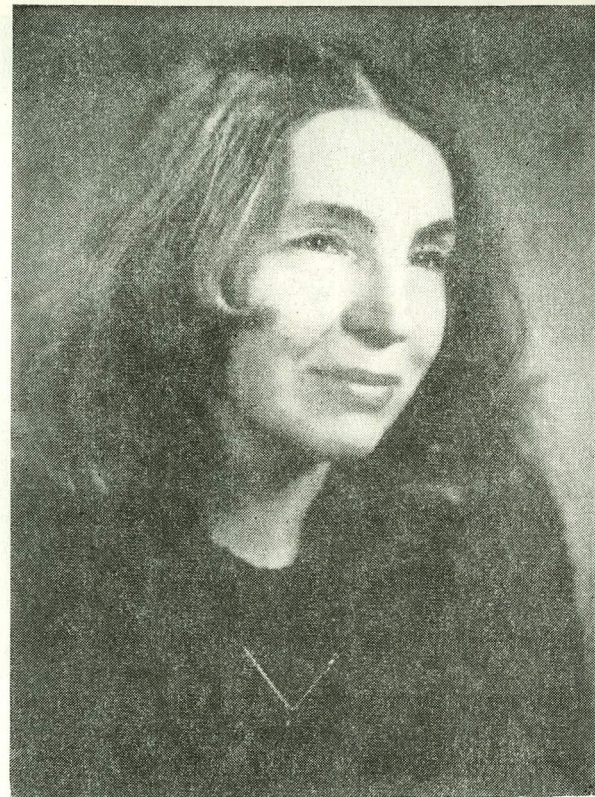
II osa

6. **pilt.** Margarita otsib meeleheitel kõikjalt Meistrit.
7. **pilt.** Et leida Meistrit, laseb Margarita end Wolandil muuta nõiaks.
8. **pilt.** Woland viib Margarita Meistri juurde, ent Meister ei tunne Margaritat ära. Wolandi abiga toob Margarita Meistri elule tagasi.
9. **pilt.** Woland annab Meistrile tagasi tema loomemaailma. Ješua hukkamine.
10. **pilt.** Woland päästab Meistri ja Margarita neile sobimatust keskkonnast surma läbi.
11. **pilt.** Meister ja Margarita on lõpuks jõudnud rahuriiki.

Mai Murdmaa

*

Май Мурдмаа

Romaan

«MEISTER JA MARGARITA»

on ülesehituselt ja stiililiselt mitmetahuline, moodustades seejuures terviku, kus iga tahk sõltub ja tuleneb teisest.

Põhiliselt põimub selles teoses neli liini: Meistri — kunstniku ja looja teema, tema suur eneseleidmine täiusliku armastuse kaudu; legend prohvet Ješuast ja prokuraator Pilatusest; saatanateema Wolandi kehastuses; ühiskondlik-kriitiline liin, mis halastamatu tabavusega häbimärgistab labasust, mugandumist, tuimust, massipsühhoosi, toorust.

«Meister ja Margarita» on kui sümfoonia, kus kõik teemad summas on allutatud ühele mõttele — usule inimsusse, mis eksisteerib vastaspooluste olemasolus ja võitluses: Ješua ja Saatan, Ješua ja Pilatus, Meister ja teda ümbritsev mõistmatus. Finaalis jääb kõlama mõte «käsikirjad ei põle» — inimlik loomine, vaimsus kui inimelu produkt on jääv.

Teos on äärmiselt terava valulävega. Bulgakov, kirjutades seda romaani nagu tunnetas, et kirjutab oma elu viimast raamatut ja paigutas sellesse kogu oma piina, usu ja lootuse.

Mai Murdmaa

Eduard Lazarev * Эдуард Лазарев

EDUARD LAZAREV (s. 19. XII 1935, Sverdlovsk) sai muusikalise hariduse Moskva Konservatooriumis, mille lõpetas 1959. a. S. Bogatõrjovi kompositsiooniklassis. 1960. aastast töötab Kišinjovis. 1978. aastast Moldaavia NSV rahvakunstnik.

Olulisim osa E. Lazarevi loomingust on lavateosed. Paljude meie maa teatrites lavastati menukalt tema ooperid «Lutikas» (V. Majakovski järgi, 1963), «Draakon» (J. Švartsi järgi, 1974), «Revolutsioonist kutsutud» (1979). Mitte vähemtähtsad pole helilooja saavutused balletimuusikas. Esimene mahukas töö selles žanris valmis Lazarevil konservatooriumi lõpetamise aastal. See oli kaasajateemaline ballet «Kalju», mille lavastas 1959. a. Kuibõševi teatris N. Danilova. Aasta pärast nägi Kišinjovis rambivalgust ballet «Murtud mõök», loodud M. Eminescu poemi «Viirastused» järgi, mille tegevus toimub Moldaavias kauges minevikus (G. Gelovani ja A. Kirtoki libreto). Helilooja vaieldamatuks õnnestumiseks sai Shakespeare 400. sünniaastapäevale pühendatud ballet «Antonius ja Kleopatra» (A. Pudalovi libreto, 1965; «Estonia» laval 1975), mille eest E. Lazarevile omistati 1966. a. Moldaavia NSV Riiklik preemia. Tema sulest on veel ilmunud balletid «Arabeskid» (ühevaatuseline, M. Lazareva ja A. Pudalovi libreto, 1970), «Idol» (1978, seni lavastamata), «Meister ja Margarita» (1984). Lazarev on loonud ka kantaate, Moldaavia-teemalisi orkestripalu, vokaaltsükleid, laule, filmimuusikat.

E. Lazarev «Meistrist ja Margaritast»:

«Esmakordsel tutvumisel M. Bulgakovi romaaniga «Meister ja Margarita» mind lausa vapustas ja lummas see unikaalne teos elust, loomingust, armastusest ja SAATUSEST. See raamat ei saa jätta lugejat ükskõikseks — teda võib ainult armastada või vihata.

Mul tekkis kohe soov luua ballett romaani põhiliinide järgi. Koostöö B. Eifmaniga ideest teostuseni kestis kümme aastat.»

BORISS EIFMAN (s. 22. VII 1946) lõpetas 1964. aastal Kišinjovi koreograafiakooli ja 1972. aastal ballettmeistri erialal Leningradi Konservatooriumi. Aastail 1970—1977 töötas Leningradi Koreograafiakooli ballettmeistrina (lavastas «Elule vastu» Kabalevski muusikale, «Kohtumised» ja «Hinge kaunid puhangud...» Stšedrini muusikale). On lavastanud Leningradi Väikeses Teatris (1972) ja Lodzys (1975) «Gajane», Kirovi-nimelises teatris «Tulilinnu» (1975) jt. 1977. aastast — Leningradi Balletiansambli kunstiline juht. On loonud ka balletilibretosid (peamiselt oma ansamblile) ja tele-ballettfilme.